Lahari Communique

NEWS LETTER FOR PRIVATE CIRCULATION AMONG THE LEGAL FRATERNITY

Volume 16 October 2004 Part 7

Justice S.R. Nayak Acting C.J.

Following the retirement of the Chief Justice Mr. N.K. Jain, the President of India issued an order appointing Mr. Justice S.R. Nayak as the acting Chief Justice of Karnataka High Court with effect from October 20.

The President also appointed Mr. H.N. Nagamohan Das and Mr. B.S. Patil as the Judges of the High Court of Karnataka. On 21.10.2004 Mr. Nagamohan Das and Mr. B.S. Patil were sworn in.

Justice Sodhi appointed C J

Mr. Justice N.K. Sodhi, has been appointed as the new Chief Justice of the High Court of Karnataka. Justice Sodhi succeeds Mr. Justice N.K. Jain, who recently retired. Prior to this appointment Mr. Sodhi was working as the Chief Justice of the Kerala High Court. It is learnt that Justice Sodhi has a short service before his retirement.

Senior Advocate

By a notification dtd. 12.10.2004 the High Court of Karnataka designated Mr. Rajashekhar B. Guttal, Advocate, as Senior Advocate.

Justice Jain gifts circuit benches

As a parting shot Mr. Justice N.K.Jain ordered for issuance of a special gazette notification constituting two circuit benches of the Karnataka High Court at Dharwad and Gulbarga. On the last day of demitting his office ie., October 19 Justice Jain took this momentous decision after the Governor T.N. Chaturvedi, gave his consent for the constitution of circuit benches in the early part of the day. However, the date of sitting of the circuit benches was made subject to getting, satisfactory report from a committee of judges which has been constituted to consider the availability of suitable accomadation and the infrastructure.

The decision of Justice Jain, was received with a sigh of relief by the State government and amongst the Jubiliations of the members of various Bar associations in North Karanataka, while distributing sweets Mr. B.D. Hiremath, President of Hubli-Dharwad Bar Association said that this is a first step in the right direction towards establishment of a high court bench in north Karnataka and a victory to the long drawn agitations carried on by the various Bar Associations in the region. Almost all political parties in the state welcomed the decision of the C.J. While profusely thanking Mr. Justice Jain for this decision the Chief Minister of Karnataka Mr. Dharam Singh expressed the hope that the Advocates of the region would resume their practice and help judiciary to clear the backlog.

However, a discardent note was struck by the Bellary Bar Association and Koppal Bar Association which threatened direct action if their districts are included within the administrative jurisdiction of Gulbarga circuit bench.

No Farewell to C J

In a unanimous resolution adopted on October 11, 2004 the Bangalore Advocates Association decided not to host a farewell function to outgoing CJ Mr. Justice N.K. Jain due to retire on October 19. The resolution was passed by a special general body meeting of the Association held at the High Court premises. This is the second occassion when the Association decided not to host farewell function to the outgoing CJ, the first instance being that of Justice K. Bheemaiah.

With a view to pre-empt such decision Mr. Justice Jain, had written a letter to the Association President Mr. D.L. Jagadeesh, expressing his "unwillingness to attend any farewell party by the Association". In his letter Justice Jain mentioned that "It is unfortunate to have such discussions. Under the circumstances, to avoid an embarassment to the members of the Association and to maintain unity among them I myself decline to attend the farewell. However, I am thankful to the members of the Bar for co-operation extended to me during my three years of tenure as Chief Justice in discharging my functions". While rejecting the Chief Justice's letter the special general body meeting of the Association passed the unanimous resolution not to give farewell to the outgoing C J belaying his expectation that there will be any disunity among the members of the Association and or the members may be embarassed to take part in discussion.

Around the Courts

Constitutional Law

☐ Article 226 of the Constitution of India -whether a writ lies against BCCI?

A division bench of Delhi High Court comprising Mr. Justice B.C. Patel and Mr. Justice B.D. Ahmed admitted a public interest writ petition filed by Delhi High Court lawyer Rahul Mehra seeking a CBI enquiry into the alleged misuse of funds by Board of Cricket control in India. By its order dated 4-10-04 with regard to maintainablity of PIL the bench said it would hear the contention on merit, but ruled that BCCI, "like everyone else, is amenable to writ jurisdiction. However, not every action of BCCI would be subject to scrutiny of judicial review." The court observed that only those actions which fall within the ambit of public law would call for any direction, order or writ under Article 226 of the Constitution." Elaborating this point the court observed that BCCI would continue to be a private and independent body for functions like signing contracts and framing rules and guide lines. The court also observed that the BCCI was a self regulated body and continue to be so with the only difference was that BCCI discharge public duties and public functions as distinct from private duties and functions. " This ipso facto does not translate into government intervention in the internal affairs of BCCI" the bench added.

Matrimonial Law

☐ Sec. 13 (1) (i-a) and (i-b) of the Hindu Marriage Act, 1955 - Proof of contentions is on the petitioner;

By its judgment dated 6-10-04 a bench of the Supreme Court comprising Mr. Justice S.N. Variava and Mr. Justice H.K. Sema while dismissing a petition filed by one Shyam Sunder Kohli, said only in extreme circum stances the court should grant divorce and that the ground of breakdown of marriage irretrievably should not be taken lightly as

(see page 3)

Bar's role in securing quality judgments

from page 1 of Special Issue

It has often been pointed out that the interpretation process of the law is likened to what a potter does with a mass of clay- it can be turned into a mundane unimaginative pot or into a work of art. Therein lies the difference between the expert and the novice. To me, every case has presented a challenge and I would like my friends at the Bar to look upon their work from this angle. It is not an insipid collection of facts but most of the time there is scope for breaking new ground.

We in the profession are precedent oriented which is the chief cramming factor for legal innovation. For too long have we been taught to look backwards. It is undoubtedly useful to gain from the richness of the best brains that have preceded us but my principal objection to this unsatisfactory formula is that it cramps and dampens originality and the thinking process. Times have changed and there are new expectations from the laws and the courts and it is here that with the combined effort, talents and special skills of the bench and the bar that we have to make the law a meaningful, contemporary and living reality.

Through the fourteen years that I fruitfully spent with the Judiciary, I have been fortunate to receive excellent assistance at the most crucial and difficult times from the wealth of talent that abounds at the Bar. Undoubtedly, there are time-pressures particularly on the better Lawyers but I still feel that if they take up the challenge, that this Country can continue to lead global legal thought as it has been doing for, sometime on the international scene. A special request to my young friends at the Bar-there are no short-cuts to genuine professional expertise, please do not be allergic to the word RESEARCH and to academic industry because these are the only true tools to genuine professional proficiency. There is a serious charge that standards are falling in the profession- there is much substance in this caution signal- it is for the profession to reverse this. This can only happen if we are deeply conscious of QUALITY and if we take genuine pride in our work. At the end of the day this is all that really matters and endures.

Justice Michael F. Saldanha

Symbolism of Lawyers Attire

from page 1 Special Issue

justice and the advocate is the priest. Thus, the advocate is given the status of a clergyman. Accordingly, the clergyman's dress code is adopted. This is one of the methods to reach the realm of God and plead for justice. Thus, the black broad coat, striped trousers and butterfly collars of the shirt and over this the gown, is considered the "sacred robe of the profession".

The robe also signifies 'dignity and class'. It has always been worn either by certain elite classes or on occasions of particular solemnity. Originally, robes were given by popes and kings only to members of their family or to their high officers to confer a sense of honour and dignity to the wearer. The colour black signifies mourning. It signifies empathy for the client as also that whatever the advocate does by way of duty must be done in the name of god.

The two strips of the band tied around the neck are a constant reminder to the lawyer of his 'responsibilities' and 'duties'. The colour white reminds him to his commitment to 'honesty', 'integrity' and 'character'. Though now not mandatory, earlier, the robe had a 'pouch' at the back. This is to signify that the lawyer has no "inherent" right to demand a fee for his services. That, he must accept whatever is given to him voluntarily by the client, according to his means and pleasure. The judge too has a similar dress code to remind him of the "divinity" of his office as the designated "Agent of God".

The profession of law is indispensable to civilized society as reflected in its evolution and is probably the only profession that boasts of such a symbolic attire. Accordingly, it must receive due respect both by the wearer as also the general citizenry, For, "Just as good morals, if they are to be maintained, have need of the laws, so the laws, if they are to be observed, have need of good morals." (Niccolo Machiavelli).

P. Anu Chengappa

Does Satyapal's case require reconsideration?

From last issue

***- R. Vijayakumar,** Advocate*

Para 27. *Such discretion is usually given on matters of procedure or punishment or costs of administration rather than with reference to substantive rights.* The matters that should regulate the exercise of discretion have been stated by eminent judges in somewhat different forms of words but with substantial identity. When a statue gives a judge a discretion, what is meant is a judicial discretion, regulated according to the known rules of law, and not the mere whim or caprice of the person to whom it is given on the assumption that he is discreet (Per Willes J in Lee v. Budge Railways Co., (1869 LR I P & M 644)." (Emphasis supplied).

The ratio decidendi in Umadevi's case supra is more or less reflected in Purushotham and Narayanaswamy's cases.

16. 'Discretion' has been stated thus in Ramji Dayawala & Sons (P) Ltd v. Invest Import, reported in AIR 1981 S.C. 2085 ". 'Discretion' when applied to a court of justice, means sound discretion guided by law. It must be governed by rule, not by humor; it must not be arbitrary, vague, and fanciful, but legal and regular."

17. It would be useful to refer to two decisions of the Supreme Court, on the aspect of the role of court, while considering procedural laws. The first one is reported in A.I.R. 1969 S.C. 1267, in the case of Manoharlal v. N.B.M. Supply, Gurgaon, it is ruled that *".. Rules of Procedure are intended to be a handmaid to the administration of Justice..."* and the other one is reported in A.I.R. 1978 S.C. 484, inithe case of Ganesh Trading Co. V. Moji Ram, in which it is laid down that *"... Procedural law is intended to facilitate and not to obstruct the course of substantive justice..." (emphasis supplied).*

18. 'Discretion' has been stated thus in Ramji Dayawala & Sons(P) Ltd v. Invest Import, reported in **AIR 1981 S.C. 2085**; "...'Discretion' when applied to a 'court of justice, means sound discretion guided by law. It must be governed by rule, not by 'humour; it must not be arbitrary, vague, and fanciful, but legal and regular."

19. The Supreme Court of India, speaking through Justice V.R. Krishna Iyer, in **A.I.R. 1981 S.C. 485**, in the case of Suraj Prakash V. Raj Rani, while referring to what Justice Cardozo said "The Judge, even when he is free is still not wholly free. He is not to innovate at pleasure. He is not a Knight-errant roaming at will in pursuit of his own idea of beauty or goodness. He is to draw his inspiration from consecrated principles. He is not to yield to spasmodic sentiment to wake and unregulated benevolence. He is to exercise a (Discretion) disciplined by system and subordinated to the primordial necessity of order in the Social life. Wide enough in all conscience is the field of discretion that remains immortal", held in Para 6 thus: "...The court aitist be guided by the rule of justice as expressed by the Privy Council in A.I.R. 1922 P.C.249, that all rules of court are nothing but provisions intended to secure the proper administration of justice and it is therefore, essential that they should be made to serve and be sub-ordinate to that purpose..." (emphasis supplied).

20. Significantly, the Hon ble Supreme Court of India, in the case of Ramesh Chand Ardawatiya Vs Anil Panjwani, reported in I.L.R.2003 Kar Page 3285 (S.C), while dealing with Order 8 Rules 6A, 8 and 10 CPC laid down the law @ Para 26 at page 3304 thus:

"26. ..... *The Court has a. discretion to permit a written statement being filed belatedly and, therefore, has a discretion also to permit a written statement containing a plea in the nature of set off or counter claim being filed belatedly* but needless to say such discretion shall be exercised in a reasonable manner keeping in view all the facts and circumstances of the case including the conduct of the defendant, and the fact whether a belated leave would cause prejudice to the plaintiff or take away a vested right which has accrued to the plaintiff by lapse of time."

21. However, it should be noticed that the Hon"ble Supreme Court dealt with the above matter leaving aside the amended provisions, as is clear from Para 24 of its judgment, which expressly states that the provisions are considered without reference to the amended provisions of the CPC effected in 2002.

(to be contd...)

Around the Courts

from page 1

the basis for granting divorce. The apex court held that eventhough Sushma (the wife) had contended at all stages that she is ready to join the husband the latter refused to take her back.

On facts, Kohli filed a divorce petition against Sushma in 1991, their marriage had taken place in 1981. The trial court dismissed the petition on the ground that Kohli had failed to prove cruelty or desertion. Singl Judge of the Delhi High Court, however, granted divorce on the ground of desertion. A division bench of the same court reversed the judgment of the single judge. Then Kohli moved the Supreme Court by filing SLP.

Consumer Law

☐ Claim against medical negligence-Hospital arraigned as respondent without impleading the doctor who treated the patient, cannot be a ground for dismissal of the claim;

In a judgment delivered in the second week of October 2004 a bench of the Supreme Court comprising Mr. Justice B.N. Agrawal and Mr. Justice A.K. Mathur held that not impleading of a doctor who treated the patient is not fatal to the case of the complainant and therefore the National Consumer Dispute Re addressel Commission could not have dismissed the claim of the appellant. After allowing the appeal filed by Savitha Garg the Supreme Court remanded the case back to the commission to dispose of the case in accordance with law.

One A.K. Garg, an electrical engineer with Rishikesh based IDPL was drawing a monthly salary of Rs. 8000/- in 1994 when he was admitted to the National Heart Institute for treatment. According to the appellant because of the negligence on the part of the Doctor, A.K. Garg, died on August 9, 1994. He was survived by the appellant, mother, two sons, a daughter and a brother. Wife Savitha, filed a petition before the commission claiming damages of Rs. 45 lakhs from National Heart Institute. The commission dismissed the petition as not maintainable since treating doctor had not been impleaded as a party.

The Supreme Court held that "we are of the opinion that the summary dismissal of the original petition by the commission on the question of non joinder of the necessary party was not proper." The court observed that in case a complaint fails to substantiate the allegations, the complaint will fail, but not on the ground of the non joinder of necessary party. The court also observed that "once an allegation is made that a patient was admitted in a particular hospital and evidence is produced to satisfy that he died because of the lack of proper care and negligence, that the burden lies on the hospital to justify that there was no negligence on the part of the treating doctor on the hospital." Justifying the burden on the hospital the court said that an hospital is always in a better position to prove that proper care was taken and medicine administered.

New Juvenile Act

A new Juvenile Act has come into effect. According to it, if any person keeps a child, who is not related to him at his home, amounts to crime. The Act aims to effectively tackle increasing cases of child labour and child abuse in the city.

Announcing this at a press meet in Bangalore on 4th October, the members of Child Welfare Committee (CWC) said, accordin g to the Orphanages and Charitable Institutions Act, any person or organisation intending to keep a child/children have to now register with the women and Child Deveopment Department and get a license from the CWC. The other provisions of the Act are : those below 18 are considered as children and it will also involve NGOs to restore rights of children. CWCs constituted by the government, has its branches in 27 districts of Karnataka.

Prisons Newsletter

On 18.10.2004 Ms. Tejeswini Ramesh, Member of Parliament, released Karnataka Prisons Newsletter at Central Prison Bangalore. Speaking at the function Ms. Ramesh said that the prison authorities should adopt new methods for reforming prisoners so that they could rejoin society as good individuals. Jail should not be a place for punishment but a place for correction, she said. Doctors of various hospitals conducted a health checkup camp.

Obituary

We report, with regret, that :

On 6.10.2004 H.V. Ramachandra, an Advocate from Bangalore, died in his native village near Sringeri (Chikkamagalore District)

The Bangalore Principles of Judicial Conduct

from last issue

1. At its first meeting held in Vienna in April 2000 on the inviation of the United Nations Centre for International Crime Prevention, and in conjuction with the 10th United Nations Congress on the Prevention of Crime and the Treatment of Offenders, the Judicial Group on Strengthening Judicial Integrity (comprising Chief Justice Latifur Rahman of Bangladesh, Chief Justice Y. Bhaskr Rao of Karnataka) State in India, Justice Govind Bahadur Shrestha of Nepal, Chief Justice M.L.Uwais of Nigeria, Deputy President Plus Langa of the Constitutional Court of South Africa, Chief Justice F.L.Nyalali of Tanzania, and Justice B.J.Odoki of Uganda, meeting under the chairmanship of Judge Christopher Weeramantry. Vice-President of the International Court of Justice, with Justice Michael Kirby of the High Court of Justice, with Justice Michel Kirby of the High Court of Australia as Rapporteur, and with the participation of Dato Param Cumaraswamy, UN Special Rapporteur on the Independence of Judges and Lawyers) recognized the need for a code against which the conduct of judicial officers may be measured. Accordingly, the Judicial Group requested that codes of judicial conduct which had been adopted in some jurisdictions be analyzed, and a report be prepared by the Co-ordinator of the Judicial integrity Programme, Dr Nihal Jayawickrama, concerning.

(a) the core considerations which recur in such codes; and

(b) the optional or additional considerations which occur in some, but not all, such codes and which may or may not be suitable for adoption in particular countries.

2. In preparing a draft code of judicial conduct in accordance with the directions set out above, reference was made to several existing codes and international instruments including, in particular, the following:

(a) The Code of Judicial Conduct adopted by the House of Delegates of the American Bar Association, August 1972.

(b) Declaration of Principles of Judicial Independence issued by the Chief Justices of the Australian States and Territories, April 1997.

(c) Code of Conduct for the Judges of the Supreme Court of Bangladesh, prescribed by the Supreme Judicial Councial in the exercise of power under Article 96(4)(a) of the Constitution of the People's Republic of Bangladesh, May 2000.

(d) Ethical Principles for Judges, drafted with the cooperation of the Canadian Judges Conference and endorsed by the Canadian Judicial Councial, 1998.

(e) The European Charter on the Statute for judges, Councial of Europe, July 1998.

3. At its second meeting held in Bangalore in February 2001, the Judicial Group (comprising Chief Justice Mainur Reza Chowdhury of Bangladesh, Justice Claire L'Heureux Dube of Canada. Chief Justice P.V.Reddi of Karnataka State in India, Chief Justice Keshav Prasad Upadhyay of Nepal, Chief Justice M.L.Uwais of Nigeria, Deputy Chief Justice Pius Langa of South Africa, Chief Justice S.N.Silva of Sri Lanka, Chief Justice B.A. Samatta of Tanzania, and Chief Justice B.J.Odoki of Uganda, meeting under the chaimanship of Judge Weeramantry, with Justice Kirby as Rapporteur, and with the participation of the UN Special Rapporteur and Justice P.N.Bhagwati, Chairman of the UN Human Rights Committee, representing the UN High Commissioner for Human Rights) proceeding by way of examination of the draft placed before it, identified the core values, formulated the relevant principles, and agreeed on the Bangalore Draft Code of Judicial Conduct. The Judicial Group recognized, however, that since the Bangalore Draft had been developed by judges drawn principally from common law countries, it was essential that it be scrutinized by judges of other legal traditions to enable it to assume the status of a duly authenticated international code of judicial conduct. (to be contd.)

News Focus

☐ On 2-10-04 a symposium on powers of high court-re conduct of Advocates was organised by Adhivakta Parishad at Bangalore. The speakers included Mr. C.B. Srinivasan, Advocate, Dr. V. Nagaraj, Addl. Porfessor, NLSIU and Mr. H.C. Shivaramu, Advocate and Former Chairman, Bar council of Karnataka. This symposium was presided over by Mr. A.G.Holla, Senior Advocate. Mr. Justice Parvat Rao, a retired judge of the High court of AP and working president of Akhil Bharatiya Adhivakta Parishad was present.

☐ On 4-10-04 Mr. Justice V.S. Malimath, former Chief Justice of Kerala High Court inaugurated a seminar on "transparency and accountability in administration of judiciary" at Bangalore. The seminar was organised by AAB in the High Court unit. The speakers included Mr. M.C. Nanaiah, former Karnataka Law Minister and Mr. Arakere Jayaram, President of Bangalore Press Club. The seminar was presided over by Mr. D.L. Jagadeesh, President AAB.Participating in the seminar Justice Malimath said there is an immediate need to evolve a transparent mechanism for selecting or elevating judges to the High Courts and Supreme Court. Transparency is a key factor in the appointment of judges as suffient care should be taken at this stage to see that only "the persons with high level of integrity and competence gets elavated to the post"

Kolar Diary

On 16-10-2004 Mr. K.H. Muniyappa, Union Minister, inaugurated the Advocates Samudaya Bhavan at Kolar. Sri Mahipal Desai, Principal District and sessions Judge, Kolar, Alangur Srinivas, MLA, Mulbagal, Mr. Krishna Byre Gowda, MLA, Vemagur were guests of honour. Judicial officers of Kolar, Advocates and large public attended the inaugural ceremony. Mr. K. Srinivasa Gowda, Agricultural Minister, Govt. of Karnataka, presided over the function.

Bar Association of India

Eminent Justice and Rajya Sabha member Mr. Fali S. Nariman had been elected as the President of prestigious Bar Association of India (BAI). Mr. Lalit Bhasin has been elected to the post of General Secretary.

Miscellany

During October 2004 Mr. Justice M. Ramajois, resigned as the Governor of Bihar.

Monument court

The court complex in Madhugiri in Tumkur had celebrated its centenary in 2002. It was built in the 19th century The numerous documents concerning the administration of the region and verdict in several cases found in the court offers an insight into British administrative and justice system. The court complex is one of the oldest buildings in Madhugiri and certainly it deserves the status of a monument.

Caution Mobile Users

October 14, 2004 was a bad day for Mr. R. Prasad a realtor from Jayanagar. Mr. Justice V. Gopala Gowda, who was conducting proceedings in court hall No. 8 of the Karnataka High Court ordered for seizure of the mobile phone belonging to Mr. R. Prasad after having noticed that the latter was continuously using the mobile phone in front of the court hall and disturbing the proceedings despite public notices displayed in front of court halls. Mr. Justice Gopala Gowda also ordered that the Registrar (Judicial) to initiate actions against Mr. R. Prasad under sec.345 of the code of criminal procedure, which deals with offences punishable under sec. 175, 178, 179, 180 or 228 IPC.

Campus Watch

On 14-10-04 5th mini convocation of Bangalore Institute of Legal Studies (BILS)was held at the college premises. Dr. A. Jayagovind, Director, National Law School of India University (NLSIU) was the chief guest. The convocation was presided over by Dr. N.S. Sundara Rajan, President BHS Higher Education Society, Bangalore. Prof. B.V. Narayana Rao, Secretary, BHS Higher Education Society was the guest of honour at the convocation.

Foreign Tours

☐ On 24-10-04 Mr. M. Ramakrishna, Advocate, left Bangalore for ten days tour of Australia.

☐ During October 2004 Mr. K.P. Kumar, Mr. N.K. Srinivasa murthy and Mr. Nanjunda Reddy, Advocates, left Bangalore for three weeks tour of Greece, Spain, Portugal and Switzerland.

Wedding

We are glad to report that :

On 31-10-2004 Mr. S.V. Srinivas, Advocate, married Mr. Reshma S. Narayan, at Bangalore. S.V. Srinivas is the son of Mr.S.K.V.Chalapathy, Advocate.

The Essence of Professionalism

From page 2 of special issue

the recent past, there is a misconception and misunderstanding in the society about the role of an advocate and the nobleness of the profession. This has been so not only in India, but in a few other countries where there has been no proper understanding of the legal profession.

9. It is true, of course, that the legal profession has a long tradition of representing unpopular clients and causes, often at considerable personal and " professional sacrifice. The reality is that, if lawyers can expect to be held accountable for the clients they represent, many simply will avoid controversial representations. In recognition of this truth, the American Bar Associaton's Model Rules of Professional Conduct, 1908 (ABA) provide that:- 1. Lawyers have some basic obligation to undertake the representation of unpopular clients; and 2. a lawyer does not endorse a client's conduct, character, or views by taking the client's case. Although the rules of professional responsibility vary from State to State, they are in general agreement on these points.

10. The Canons ofABA Model Rules of Professional Conduct, 1908 exhorts:- The Advocate is under an obligation to act in the best interests of his client. The advice must be given based upon what the lawyer believes to be in the best interests of the client and cannot be driven by the lawyer's concern for the interests of some other entity, ideology, or cause, however exalted-including the lawyer's own political or moral views. Although a reference here is made to the A.B.A Model Rules of Professional Conduct, 1908, the same is followed in principle in all countries having the "Rule of Law".

II. Canon 5 of the ABA Model Rules of Professional Conduct states:- It is the right of the lawyer to undertake the defence of a person accused of crime, regardless of his personal opinion as to the guilt of the accused; otherwise innocent persons, victims only of suspicious circumstances, might be denied proper defence. Having undertaken such defence, the lawyer is bound by all fair and honourable means to present every defence that the law of the land permits, to the end that no person may be deprived of life or liberty, but by due process of law.

12. The assumption that a lawyer personally agrees with every argument he or she makes is simply at odds with the realities of legal practice. Invariably, there will be some argruments that, as a professional matter, the lawyer considers strong and others that, were the lawyer sitting as a judge, he or she would likely reject as weak. In all cases, a lawyer is required to make every non-frivolous argument available on a client's behalf, regardless of his or her own feelings about what the 'right' answer should be. Infact, Canon 15 of the ABA Model Rules states:- No fear of judicial disfavour or public unpopularity should restrain a lawyer from the full discharge of his duty....The lawyer owes entire devotion to the interest of the client, warm zeal in the maintenance and defence of his rights and the exertion of his utmost learning and ability. The relationship between an advocate and his client is of trust and therefore sacred.

These Rules are in large part, adopted to ensure that every litigant can, as a matter of due process obtain legal counsel. The Rules have been adopted in principle to ensure that the Justice Delivery System is in line and tune with the "Rule of Law".

13. An advocate who is an officer of the Court, assists the Court in rendering justice. Judges neither have the time nor the resources to identify, research and analyze all of the legal issues presented by a case. Ultimately, judges must rely on the lawyers to present the facts and law of each case to them for decision, elucidating the relevant decisional principles. The validity of this reliance is itself premised on the assumption that each of the lawyers involved will vigorously advocate the client's position, regardless of their own personal feelings about the correct outcome. A rule that permitted lawyers to be held accountable for the clients they represent, or the arguments they make, would fatally undermine this system.

14. Holding a lawyer accountable for his or her clients, and the arguments made on the client's behalf, effectively denies the neutrality of the legal profession - the very essence of professionalism - and it denies the neutrality of the law itself.

15. As such, the 'Rule of Law' has permitted lawyers to carry on their profession without ultimately being blamed or punished for the clients they have represented. This "immunity" is, in fact, essential to the operation of a neutral legal system, which assumes that there are two sides to any question, presupposes that all parties ought to receive a fair hearing of their case, and depends upon lawyers to articulate the relevant legal principles so that disinterested judges can fairly resolve the issues presented.

Undoubtedly, the legal profession is called the noble profession and a lawyer has a multi-disciplinary role to play as a minister of justice, an officer of the Courts, a client's advocate and member of an ancient, honourable and learned profession.

S. Vivekananda

Published by : Lahari Advocates Forum, No. 2980, "Laxmideep", 17th Cross, K. R. Road, BSK II Stage, Bangalore-560 070 and Printed at : Parimala Mudranalaya, # 149/29, 10th Main Road, Srinagar, Bangalore-560 050. Phone : 26525516. Editor : K. Suryanarayana Rao, Associate Editor : K. Suresh Babu.

ಲಹರಿ ಸಂವಾದ

ಸಂಪುಟ ೫ | ಶ್ರೀ ತಾರಣ ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರ, ಮಾಸ : ಭಾದ್ರಪದ–ಆಶ್ವಯುಜ | ಸಂಚಿಕೆ ೨

ಕಾನೂನಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಕೊಟ್ಟವರು

ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗಮನ ಸೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಾರಿ ಯಾವುದೇ ಹಗರಣದಿಂದಲ್ಲ, ಬದಲಿಗೆ ತಮ್ಮ ಶ್ರದ್ಧೆ, ನಿಷ್ಠೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಗಳಿಂದ. ಅವರು ಪಂಜಾಬ್ ಹಾಗೂ ಹರಿಯಾಣ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳಾದ ಬಿನೋದ್ ಕುಮಾರ್ ರಾಯ್. ಆ ನಿಷ್ಠೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಗಳಿಂದಲೇ ಇಂದು ರಾಯ್ ತಮ್ಮ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ತವರು ರಾಜ್ಯವಾದ ಬಿಹಾರಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟಕ್ಕೂ ರಾಯ್ ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಾದರೂ ಏನು? ಅದಕ್ಕೊಂದು ಇತಿಹಾಸವೇ ಇದೆ.

ಬಾರ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ 'ನ್ಯಾಯವಾದಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸಂಬಂಧಿಕ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಿದ್ದರೆ ಅವರ ಬಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕಕ್ಷಿದಾರರ ಪ್ರಕರಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಾರದು' ಎಂಬ ನಿಯಮವಿದೆ. ರಾಯ್ ಈ ಸಂಬಂಧ 12 ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಆ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಸಂಬಂಧಿಕರು ಅದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ವಕೀಲರುಗಳಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಅಂಥವರ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ನಿರ್ದೇಶನ ಹೊರಡಿಸಿದರು.

ಈ ನಿರ್ದೇಶನದಿಂದ ರಾಯ್ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಶಂಸೆಯ ಸುರಿಮಳೆಯೇ ಹರಿಯಿತು. ಆದರೆ ಈ ನಿರ್ದೇಶನ ಜಾರಿಯಾಗಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಕಳೆಯುತ್ತಲೇ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನ ಪೀಠವು ಅವರನ್ನು ಪಟ್ನಾ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿತು. ರಾಯ್ ಅವರ ನಿರ್ದೇಶನಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿದ್ದ ವಕೀಲರು, ಈ ವರ್ಗಾವಣೆಯ ವಿರುದ್ಧ ತಿರುಗಿ ಬಿದ್ದರು. ಸುಮಾರು 1000 ವಕೀಲರು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು, ಈ ವರ್ಗಾವಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮರುಚಿಂತನೆ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದರು.

ರಾಯ್‌ಗೆ ಇದೆಲ್ಲಾ ಹೊಸತೇನಲ್ಲ. ಅಲಹಾಬಾದ್ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಿಂದ 2002ರಲ್ಲಿ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾದ ನಂತರ ಅವರು ಇಂಥ ಅನೇಕ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಾಗಿನಿಂದಲೂ ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ 19 ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು, ರಾಯ್ ಅವರ ನಿರ್ದೇಶನದಂತೆ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರತಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದಾಗ ರಾಯ್ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಸುದ್ದಿಯಾದರು.

ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಹಿಲ್ ಕ್ಲಬ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಕರಣವೊಂದರ ವಿಚಾರಣೆ ವೇಳೆ ರಾಯ್ ಅವರಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಆ ಕ್ಲಬ್‌ಗೆ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವುದು ತಿಳಿದು ಬಂತು. ತಕ್ಷಣ ಅವರು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಾದ ವರಿಂದರ್ ಸಿಂಗ್ ಹಾಗೂ ವಿನಯ್ ಮಿತ್ತಲ್ ಅವರಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದ ಆ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಇತರರ ಜತೆ ಸೇರಿ ರಾಯ್ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ನಡೆಸಿದ್ದರು.

ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಇತರ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು ಎಂದೂ ರಾಯ್ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿದ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದರು. ನ್ಯಾಯವಾದಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯವಿರುವ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಮುಂದೆ ವಿಚಾರಣೆಗೊಳಪಡಿಸಬಾರದೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೇಸ್‌ಗಳ ವಿಂಗಡಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಭಾರೀ ಬದಲಾವಣೆ ತಂದ ಕೀರ್ತಿಯೂ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ.

'ವಕೀಲರ ದಿನ' ; ಒಂದು ಸಮಾಲೋಚನೆ

ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರಾದ 'ಲಹರಿ ವಕೀಲರ ವೇದಿಕೆ' ಡಿ. 3ರಂದು 'ವಕೀಲರ ದಿನ'ವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು ನೀಡಿದ ಉತ್ತರಗಳು ಹೀಗಿವೆ :

ಪ್ರಶ್ನೆ : ವಕೀಲರ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ?

ಉತ್ತರ : ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗ. ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಿರುವ ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವುದೇ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ವಕೀಲರ ಪಾತ್ರ ಮಹತ್ವದ್ದು. ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಚಿಂತಿಸಿ, ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾದ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ದಿನನಿತ್ಯ ಕಾನೂನಿನ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಳಿತಪ್ಪದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಜನಕ್ಕೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಹಳಿ ತಪ್ಪಿದಾಗ ಸಾಮ–ದಾನ ಭೇದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಒಳಗೆ ಹೊರಗೆ ಹೋರಾಡುವ ವಕೀಲರ ಪಾತ್ರ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅನಿವಾರ್ಯ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಮಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ದುಡಿದಂತೆಯೇ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರ ದೇಶವನ್ನು ನಡೆಸಲು 'ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ'ವನ್ನು ರಚಿಸಿದವರೂ ವಕೀಲರೇ.

ಹಾಗೆಯೇ, ಶಾಸಕಾಂಗದಿಂದ ಮಂಡಿತವಾಗುವ ವಿಧೇಯಕಗಳ ರಚನೆ, ತಪ್ಪು ಒಪ್ಪುಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ, ಚರ್ಚೆ, ವಾಗ್ವಾದ ಒಟ್ಟಾರೆ, ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುವ ಕಾನೂನು–ನಿಯಮಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ಒರೆಗೆ ಹಚ್ಚುವ ಕೆಲಸ ವಕೀಲರದೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಹಗಲು ಇರುಳೆನ್ನದೆ ದುಡಿಯುವ ವಕೀಲರೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆತ್ಮ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ, ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನವಾದರೂ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿ–ಗತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಎಲ್ಲಾ ವೃತ್ತಿಯವರೂ ತಮ್ಮ 'ದಿನ'ಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ, ವೃತ್ತಿಗೆ ಪುನರ್‌ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ನಾವು 'ವಕೀಲ ವೃತ್ತಿ'ಯವರೂ ಆಚರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಇದರಿಂದ ವಕೀಲ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಉತ್ತರ : ಖಂಡಿತಾ, ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ವಕೀಲರೂ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಇದು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ವೃತ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಪರಿಸರ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ವಕೀಲರು ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೇವಾಮನೋಭಾವದಿಂದ ದುಡಿಯಲು 'ವಕೀಲರ ದಿನ' ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವಕೀಲ ವೃತ್ತಿಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಸಿಗುವಂತ ವಾತಾವರಣದ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ 'ವಕೀಲರ ದಿನ' ನಾಂದಿ ಹಾಡುತ್ತದೆ. ಆ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೊದಲ ಪ್ರಯತ್ನ ಇದು.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಡಿ. 3ರಂದೇ ಯಾಕೆ ಆಚರಿಸಲು ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ?

ಉತ್ತರ : ವಕೀಲರು ಇಂದು ರಾಜಕೀಯದಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಹಕಾರಿ, ಆರ್ಥಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪ್ರತಿಭೆ ಬಹುಮುಖವಾದದ್ದು. ಅವರು ಯಾವುದೇ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರಲಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದರಿಂದಲೇ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧ್ಯ. ಆರೋಗ್ಯ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಗತಿಗೆ, ದೇಶದ ಮುನ್ನಡೆಗೆ ವಕೀಲರ ಪ್ರತಿಭೆ ಪರಿಶ್ರಮಗಳು ದೊರಕುವಂತಾಗಲಿ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಆಶಯ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : 'ವಕೀಲರ ದಿನ'ವನ್ನು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಆಚರಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಇದೆಯೇ?

ಉತ್ತರ : ಈ ವರ್ಷ ನಾವು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾದಂತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಕೀಲರ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ನೈತಿಕ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿರುವ ರಾಜ್ಯ ವಕೀಲರ ಪರಿಷತ್ತು ಭಾರತದ ವಕೀಲರ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟ'ದಲ್ಲಿ ವಕೀಲರ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು ಆಚರಿಸುವ, ಸಲಹೆಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಮುಂಬರುವ ಇಂತಹಾ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಘಟನಾವಳಿ'ಗೆ ಅಂಕುರ ಹಾಕಿದ ಹೆಮ್ಮೆ ಲಹರಿ, ಮತ್ತು ಮಿತ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳದ್ದು ಹಾಗೊಂದು ವೇಳೆ ಇಂಡಿಯಾದ ಬಾರ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಸೂಕ್ತವಾದ ದಿನವನ್ನು 'ವಕೀಲರ ದಿನ'ವೆಂದು ಘೋಷಿಸಿದರೆ ಅದು ತಂತಾನೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಸಂತಸದಿಂದ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳೋಣ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ವೃತ್ತಿ ಬಾಂಧವರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಹೇಗಿದೆ?

ಉತ್ತರ : ಮಿಶ್ರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ದೊರೆತಿದೆ. ಕೆಲವು ಸಂಘ–ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕೈಜೋಡಿಸಿವೆ. ಇದು ಒಂದು ಪ್ರಯೋಗ. ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಪೈಪೋಟಿ ದೊರೆತರೆ ಯಾಕಾಗಬಾರದು? ಆದರೆ 'ವಕೀಲರ ದಿನ' ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಡಿ ಎಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ವಕೀಲರ ದಿನಾಚರಣೆ ಆಚರಿಸುವುದರಿಂದಾಗುವ ಸತ್ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಪೂರ್ವಕಲ್ಪನೆ ಇದೆಯೇ?

ಉತ್ತರ : ನಾವು ಸುಸಂಘಟಿತರಾದರೇ ಸಮುದಾಯದ ಸಂಘಟನೆ ಸಾಧ್ಯ. ಖಂಡಿತಾ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರುವ ಶಕ್ತಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಕ್ಷಿದಾರರನ್ನೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಜನರ ಮನ್ನಣೆ ಗೌರವಗಳು ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತವೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : 'ವಕೀಲರ ದಿನ' ತಾವು ಏರ್ಪಡಿಸಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೇನು?

ಉತ್ತರ : ನಗರ ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ರಕ್ತದಾನ ಶಿಬಿರವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. 'ನೇತ್ರದಾನ' ಮಾಡುವವರಿಗೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ನಮಗಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿಯ ದ್ಯೋತಕ. ಹಾಗೆಯೇ ಲಹರಿ 'ಕಮ್ಯೂನಿಕ್ ಸಂವಾದ' ವಾರ್ತಾಪತ್ರದ ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರತಂದು, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವಕೀಲರ ಪಾತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ, ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನಿತರೆ ಅನಿಸಿಕೆಗಳಿಗೆ ವೇದಿಕೆ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುವುದು. ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಕೀಲರು ನಡೆದು ಬಂದ ದಾರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಳನೋಟ ನೀಡುವ, ಹಿರಿಯ ವಕೀಲರು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಪರಿಕರಗಳ, ಕಾಗದಪತ್ರಗಳ, ಬಿರುದು ಸನ್ಮಾನಗಳ ಅಪೂರ್ವ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನವೊಂದನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂಬರುವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ವಿನೂತನವಾದ 'ವಕೀಲರ ದಿನ' ಆಚರಿಸಲು ವಕೀಲ ಬಾಂಧವರು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೆಂಬ ಮನೋಭಾವವಿದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ, ಇದೊಂದು, ವಕೀಲರ ವಕೀಲರಿಂದ ವಕೀಲರಿಗಾಗಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸಮಸ್ತ ನಾಗರೀಕರಿಗೂ ಒಳಿತನ್ನುಂಟುಮಾಡುವಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪುಟ್ಟ ಪ್ರಯತ್ನ. ಸಂಬಂಧಿಸಿದವರ ಅಭಿಮಾನ ಆಶೀರ್ವಾದಗಳೇ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀರಕ್ಷೆ.

ನ್ಯಾಯಪೀಠ – ವಕೀಲ ಕೂಟ

Rex. Vs. Dudby 18ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಲಂಡನ್ ನಗರದ 'ಕ್ವೀನ್ ಬೆಂಚ್ ಡಿವಿಜನ್' ಮುಂದೆ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಬಂದ ಒಂದು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಮೊಕದ್ದಮೆ. ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ದುರಂತ ಕ್ಕೊಳಗಾದ ಒಂದು ಹಡಗಿನಿಂದ ಪಾರಾದ ಒಬ್ಬ ಬಾಲಕ ಹಾಗೂ ಮೂರು ಮಂದಿ ಕಟ್ಟುಮಸ್ತಾದ ಆಳುಗಳು ಒಂದು. ದೋಣಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ದ್ವೀಪ ಸೇರಿ ಕೊಂಡರು. 8 ದಿವಸ ಉಪವಾಸದಲ್ಲೇ ದೇಹವನ್ನು ದಣಿಸಿ ದರು. ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಾಣದೆ ವಯಸ್ಸಾದ ಆ ಮೂರು ಜನ ಧಾಂಡಿದರು ಅವರ ಜತೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಆ ಸಣ್ಣ ಬಾಲಕನನ್ನು ಕೊಂದು ಅವನ ಶರೀರವನ್ನು ಕಬಳಿಸಿ ಬಿಟ್ಟರು. ಅನಂತರ ಅವರೆಲ್ಲ ಒಂದು ದಿನ ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಬಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಹಡಗನ್ನು ಏರಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ತಲುಪಿದರು. ಕೊಲೆಯ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಅವರನ್ನು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಿತು. ಅವರ ಪರ ವಾದ ಮಾಡಿದ ವಕೀಲ ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ನ್ಯಾಯ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ ಬಹು ಹಿಂದೆ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ''Necessity knows no law'' ಎಂಬ ಕಾನೂನು ಸೂತ್ರವನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ''When there was absolute necessity one could ignore law and do anything which is prohibited by law'' ಎಂದು ಭರ್ಜರಿಯಾಗಿ ವಾದ ಮಾಡಿದರು. ''Necessity'' ಸೂತ್ರದ ಮೇಲೆ ಮಂಡಿಸಿದ ವಾದವನ್ನು ಕೋರ್ಟು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಅಪರಾಧಿ ಗಳಿಗೆ ಗಲ್ಲುಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿತು. ನ್ಯಾಯಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಸೂತ್ರ ''Ignorance of law is no defence'' ಇದೆಲ್ಲ ನ್ಯಾಯ ಪೀಠದ ಮುಂದೆ. ವಕೀಲ ಕೂಟದಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಬಂದ ವಿನೋದ ಕೇಳಿ. ನಮ್ಮ ಜತೆಯಲ್ಲೇ ಇರುವ ವಕೀಲರೊಬ್ಬರು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹ ತೋರುತ್ತ ರಾದರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಿ ಕೋರ್ಟಿನ ಮುಂದೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವಾದ ಮಾಡುವ ಗೋಜಿಗೇ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನನ್ನು ಅರಿಯುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡರು. ಅಥಾರಿಟಿ ಗಳನ್ನು ನೋಡುವ ಹವ್ಯಾಸವನ್ನೂ ಕಾಣರು. ''He is ignorant of law'' ಎನ್ನುತ್ತ ಇಡೀ ವಕೀಲ ಸಮುದಾಯವೇ ಅವರ ಕಡೆ ಬೆರಳಿಟ್ಟು ಗುರ್ತಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ಒಬ್ಬ ಕುಶಾಗ್ರ ಬುದ್ಧಿ ಯುಳ್ಳ ವಕೀಲ ಇನ್ನಷ್ಟು ಕೆಣಕಾಟಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ಕೊಟ್ಟ. ಆ ಮಹರಾಯನನ್ನು ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತ ''He is our friend Mr. Necessity'' ಎಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟ. ಏನು ಇದರರ್ಥ ಎಂದು ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಯೋಚಿಸಿ ದಾಗ ಅವರಿಗೇ ಅರ್ಥವಾಗಿಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು ''Mr. Necessity knows no law''.

ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾದ ಕೇಸಿನ 'ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್' ನಕಲನ್ನು ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಕೇಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪಾರ್ಟಿಗಳು ಮಾತ್ರ ನಕಲನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹರು ಎಂದೇನಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಕಾಪಿ ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂಬುದು ''The State Vs. Veeranna Gowda'' ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಕಾನೂನಿನ ಅಂಶ. ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ನಿಟ್ಟೂರು ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್. ಲಾಯರ್ ಕಂಠಿರಾಯರು ''on behalf of a third party'' ಒಂದು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೇಸಿ ನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಪಿನ ನಕಲಿಗೆ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಕಂಠಿರಾಯರಿಗೆ ಕಾಪಿ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಆಫೀಸಿನ ತಕರಾರು. 'ಅರ್ಜಿದಾರ ಅಪರಾಧಿಯೂ ಅಲ್ಲ. ಫಿರ್ಯಾದು ದಾರನೂ ಅಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಮೂರನೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕಾಪಿ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ' ಎಂದುಬಿಟ್ಟಿತು. ಕಂಠಿರಾಯರು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು 'A.I.R. 1958 Mysore P52' ಅಥಾರಿಟಿ ಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಹವಾಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಮ್ಯಾಜಿ ಸ್ಟ್ರೇಟರು ಸಿಡಕಿನ ಸ್ವಭಾವದವರು. ಸಹನೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡು 'ಅಥಾರಿಟಿಯನ್ನು ಕಾಪಿ ಬ್ರಾಂಚ್ ಗುಮಾಸ್ತನಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ಬೇಕಾದರೆ ಕಾಪಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ' ಎಂದು ಉದ್ಧಟತನದಿಂದ ಒರಟು ಜವಾಬು ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು. ಕಂಠಿ ರಾಯರು ಇದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಕ್ಷಣ ಆಫೀಸಿಗೆ ಓಡಿದರು. ಕಾಪಿ ಬ್ರಾಂಚ್ ಗುಮಾಸ್ತನ ಟೇಬಲ್ ಮುಂದೆ ನಿಂತುಕೊಂಡು ವಾದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿಬಿಟ್ಟರು.

"Your Honour, the learned magistrate directed me to cite this ruling governing the facts in my copy application your honour will kindly go through this citation. However I will read it myself to bring it to your Honours observation."

ಕಾಪಿ ಗುಮಾಸ್ತ ಕಕ್ಕಾಬಿಕ್ಕಿಯಾಗಿ ವಕೀಲರಿಗೆ ಕೈಮುಗಿ ಯುತ್ತ ಕುರ್ಚಿ ಬಿಟ್ಟು ಎದ್ದು ನಿಂತುಕೊಂಡ.

ಕಂಠಿರಾಯರು ಮುಂದುವರಿಸಿದರು :

"Your Honour may kindly adore the Bench and kindly hear my submissions."

ಗುಮಾಸ್ತ ತತ್ತರಿಸಿಹೋದ. ತೊದಲುತ್ತ ಹೇಳಿದ ''ನನಗೆ ಕಾನೂನು ಏನೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ರಾಯರೆ. ನನಗೆ ಕಾನೂನಿನ ಪುಸ್ತಕ ಓದುವಷ್ಟು ಭಾಷಾ ಜ್ಞಾನವೂ ಇಲ್ಲ. ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯೂ ಇಲ್ಲ.''

ಕಂಠಿರಾಯರು ಬಿಡಬೇಕಲ್ಲ : "No, Your honour, the learned magistrate observed that your Honour should hear me and render justice to the applicant" ಎಂದು ವಾದವನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಮುಂದುವರಿಸಿದರು :

Justice denied is Justice derailed!

* * *

ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಅಹಂಭಾವ (ಛಿ! ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ಎನ್ನಿ) ಆಗಾಗ್ಗೆ ವಕೀಲರ ವಿಚಾರ ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶೆಯ ವಸ್ತು ವಾಗುತ್ತೆ. ಓರ್ವ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಮತ್ತು ಒಂದೇ ಕೋರ್ಟಿ ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಬೆಂಚ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಜತೆ ಜತೆಯಾಗಿ ಓದಿದ ಕ್ಲಾಸ್‌ಮೇಟುಗಳು, ಬೆಂಚ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್ ಬುದ್ಧಿವಂತ. ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ರ‍್ಯಾಂಕ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಯಾಗಿದ್ದವ. ಅದೃಷ್ಟವಿಲ್ಲ ಅಷ್ಟೆ. ಬೆಂಚ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್ ಆದ. ಕಾನೂನು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ ನ್ಯಾಯಾಧಿ ಶರು ಅಷ್ಟಕ್ಕಷ್ಟೆ. ಎಷ್ಟೋ ಕಾನೂನಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬೆಂಚ್ ಕ್ಲಾರ್ಕಿನಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ತೀರ್ಪುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದೇ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ತೀರ್ಪು ಬರೆದರು. ತೀರ್ಪು ಕಾನೂನು ಬದ್ಧ ವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಯಾರೇ ತೀರ್ಪನ್ನು ಓದಿದರೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 'Wrong order' ಎನಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಜಡ್ಜ್ ಸಾಹೇಬರು ತಮ್ಮ ತೀರ್ಪನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಓದಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ತಿಳಿಸುವಂತೆ ಬೆಂಚ್ ಕ್ಲಾರ್ಕಿಗೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಆತನ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಬೆಂಚ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್ ಆರ್ಡರ್ ನೋಡಿದ. ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂಜರಿದ. ಆರ್ಡರ್ ಪ್ರತಿಯನ್ನೊಮ್ಮೆ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಮುಖ ವನ್ನೊಮ್ಮೆ ನೋಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ. ಎರಡು ಮೂರು ಸಲ ಹೀಗೇ ಮಾಡಿದ. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ತೀರ್ಪು ಅಸಂಬದ್ಧ; ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಈ ಚರ್ಯೆಯಿಂದ ಎಂಬುದು ಅವನ ಉದ್ದೇಶ. ಕಡೆಗೂ ಬೆಂಚ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್ ಆರ್ಡರ್ ಓದಲಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯಾಧಿ ಶರು ಸಹನೆ ಕಳೆದು ಕೊಂಡರು. ಅಹಂಭಾವ ಕೆರಳಿತು. ಬೆಂಚ್ ಕ್ಲಾರ್ಕನ್ನು ತರಾಟೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು.

'Why are you looking the order there, look at my fore head' ಎನ್ನುತ್ತ ಹಣೆಯ ಮೇಲಿನ ಗೆರೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ಬೆಂಚ್ ಕ್ಲಾರ್ಕಿಗೆ ತನ್ನ ದುರಾದೃಷ್ಟದ ಅರಿವಾಗಿ ಆರ್ಡರನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಓದಿದ. ವಕೀಲರು ಗುಸುಗುಸು ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡರು. ಹಣೆ ಬರಹ ಬ್ರಹ್ಮನ ಆರ್ಡರ್ ಷೀಟ್!

* * *

ಸೆಷನ್ಸ್ ಕೋರ್ಟಿನ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ವಿಶೇಷ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆಂದೇ ನಗರಕ್ಕೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರು ಎಂಬ ವಿಷಯ ವಕೀಲ ರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಕೊನೆ ಮೊದಲಿಲ್ಲದ ವಾದ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ವಕೀಲರು ಸೈಕ್ಲೋನ್ ಮಳೆಯಂತೆ ಸುರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಜಡ್ಜ್ ಸಾಹೇಬರು ಸೀಟಿನ ಮೇಲೆ ನಿದ್ದೆ ಹೋಗುವುದು ಸಹಜ! ಆದರೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದ ಈ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಸಾಕ್ಷಿ ವಿಚಾರಣೆ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ನಿದ್ದೆಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವೆನಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಹಾಗಾದರೆ ಸೆಷನ್ಸ್ ಕೋರ್ಟಿ ನಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೇಸುಗಳ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದದು ಹ್ಯಾಗೆ? ಆತಂಕಕಾರಕವಾದ ವಿಚಾರವೇ ಸರಿ. ಸಾಹೇಬರು ಚೇಂಬರ್‌ಗೆ ಎದ್ದುಹೋದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ದಿನ ಬೆಂಚ್ ಕ್ಲಾರ್ಕನ್ನು ನನ್ನ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ರಹಸ್ಯದ ಮಹತ್ವವನ್ನರಿಯಲು ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದೆ.

''ಆಗ್ಯುಮೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನಿದ್ರೆ ಹೋದರೂ ಹೇಗೋ ನಡೆಯುತ್ತೆ. ಆದರೆ ಸಾಕ್ಷಿ ವಿಚಾರಣೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾಗೆ?''

''ಅದೇನೂ ಅಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಲ್ಲ ಸಾರ್, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿ ಕ್ಯೂಟರು ತಮ್ಮ ಸಾಕ್ಷಿಗಳ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು (Deposition) ಟೈಪಿಸ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಪರಾಧಿಗಳ ಪರ ವಕೀಲರು ಪಾಟೀ ಸವಾಲನ್ನೂ ಟೈಪಿಸ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಟೈಪಿಸ್ಟ್ ಎರಡನ್ನೂ ಸರಾಗವಾಗಿ ಟೈಪ್ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.''

''ಅದೇನೋ ಸರಿ. ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಕಡೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಯಾರಾದರೂ 'Hostile' ಆದರೆ ಅವನನ್ನು ಪಾಟೀ ಸವಾಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರಿಗೆ ಯಾರು ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಡ್ತಾರೆ?''

''ಅದೇನು ಮಹಾ ಸಾರ್. ನಾನೇ ಕೊಡ್ತೇನೆ.''

ಆದರೆ ಸ್ವೆನೋ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ''ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳಿಕೆ ಗಳನ್ನು ಟೈಪ್ ಮಾಡೋದು ನಾನು. ಟೈಪ್ ಮಾಡುತ್ತ ಮಾಡುತ್ತ ಮಧ್ಯೆ ಯಾರಾದರೂ 'ಪ್ರತಿಕೂಲ ಸಾಕ್ಷಿ' ಎಂದೆನಿಸಿ ದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರು ಆ ಸಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಪಾಟಿ ಸವಾಲು ಮಾಡಲು ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೇಳ್ತಾರೆ. 'Permitted' ಅಂತ ನಾನೇ ಟೈಪ್ ಮಾಡೋದು. ನಂತರ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ ಪಾಟಿ ಸವಾಲಿನ ಡಿಕ್ಟೇಷನ್ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತೆ. ನಾನು ಟೈಪ್ ಮುಗಿಸಿ RO and AC ಸೇರಿಸಿ ಸಾಹೇಬರ ರುಜು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ''.

ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳಿ ತುಂಬ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಬೆಂಚ್ ಕ್ಲಾರ್ಕಿಗೆ ಕಾಫಿ ಕೊಡಿಸಿ ಎದ್ದುಹೋದೆ.

Justice is Justified!

* * *

ಜೋಡಿ ಕೊಲೆ ಮೊಕದ್ದಮೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಭರ್ಜರಿಯಾಗಿ ವಾದ ಮಾಡಿದ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಲಾಯರೊಬ್ಬರು ಸೆಷನ್ಸ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಿಗೆ ತುಂಬ ಆತ್ಮೀಯರಾಗಿದ್ದರು. ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ತುಂಬಾ ನಿಷ್ಠಾವಂತರು. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಗೆ ಮತ್ತು ಕಾನೂನಿನ ಪಾಂಡಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಕೊಲೆ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಗಲ್ಲು ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟೇಬಿಟ್ಟರು. ಅವರ ಆತ್ಮೀಯರಾಗಿದ್ದ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೇಸಿನ ಲಾಯರು, ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಿಂದ ವಿನಾದರೂ ಶಿಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ರಿಯಾಯಿತಿ ಸಿಗಬಹುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದರು. ಮಾರನೇ ದಿನ ಆ ವಕೀಲರು ಸೆಷನ್ಸ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಕಟಕಟೆ ಮುಂದೆ ಏನನ್ನೋ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತ ಶಥಪಥ ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದರು. ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ವಕೀಲರನ್ನು ಕಂಡ ತಕ್ಷಣ ಆತ್ಮೀಯವಾಗಿ ಅವರ ಕೈಕುಲುಕಿ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಂತೈಸುತ್ತ ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ವಕೀಲರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಅಭಿನಂದನೆ ಏಕೆ ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಆತಂಕ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಮನಸ್ಸು ಬರಲಿಲ್ಲ ತೆಪ್ಪಗಿರುವುದಕ್ಕೆ. ""What for your Honour"ಎಂದರು. ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಿಗೆ ಕೈ ಮುಗಿಯುತ್ತ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಮತ್ತೆ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತ ""What a lucky fellow your client is. He got one death sentence for committing two murders" ಎಂದರು! ಒಂದು ಕೊಂಡರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪುಕ್ಕಟೆ!

* * *

ಅದೊಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪುಡಾರಿಯ ಕೊಲೆ ಕೇಸು. ಅಪರಾಧಿ ಪರ ಬೆಯಿಲ್ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿ ಅವನನ್ನು ಜೈಲಿನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲು ಲಾಯರುಗಳು ನಾ ಮುಂದೆ ತಾ ಮುಂದೆ ಎಂದು ಉತ್ಸಾಹ ತೋರುತ್ತ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಬಂದರು. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಿ 'ಇದು ಬೆಯಿಲ್ ಕೊಡುವಂಥ ಕೇಸಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ, ಅಪರಾಧಿಯನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಸಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟಿಗೆ ನುಂಗಿ ನೀರು ಕುಡಿಸುತ್ತಾನೆ' ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಸಾಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಿಗೆ ಸವಾಲೇ ಹಾಕಿದನು.

ಅಪರಾಧಿ ಪರ ವಕೀಲರು ತುಂಬ ಬುದ್ಧಿವಂತರು. ಎಲ್ಲಾ ತಕರಾರುಗಳಿಗೂ ಅವರ ಬಳಿ ಉಪಾಯವಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರಚಂಡ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಲಾಯರೆಂದು ಹೆಸರು ಮಾಡಿ ದ್ದವರು. ಅವರು ನಗುನಗುತ್ತಲೇ ವಾದ ಮಾಡಿದರು. ಅವರ ವಾದ ತಿರುಳು : "If the public prosecutor is apprehensive about the Vulnerability of his witnesses then let the witnesses be kept in custody and my clients be released on bail, your honour." – ಹಾ.ರಾ.

ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಲಹರಿ ವಕೀಲರ ವೇದಿಕೆ, ಸಂ. ೨೯೮೦ ''ಲಕ್ಷ್ಮೀದೀಪ್'', ೧೭ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ಬನಶಂಕರಿ ೨ನೇ ಹಂತ, ಬೆಂಗಳೂರು–೫೬೦೦೭೦. ಮುದ್ರಕರು : ಪರಿಮಳ ಮುದ್ರಣಾಲಯ 149/29, 10ನೇ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ, ಶ್ರೀನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು–೧೯, ದೂರವಾಣಿ : ೨೬೫೨೫೫೧೬ ಸಂಪಾದಕರು : ಜಿ.ಎಸ್. ನಟರಾಜನ್, ಸಹ ಸಂಪಾದಕರು : ಸೂತ್ರಧಾರ ರಾಮಯ್ಯ